

ASTEKO GAIA

COWORKING

Espazioa partekatu ideiak elkarlanean garatzeko

Hamar mahaiko gela, pertsona bat mahai bakoitzean Interneterako sarbidea duen ordenagailuarekin lanean, ondoan telefonoa. Ez litzateke arraroa baldin eta bertan diharduen bakoitza enpresari txiki, ekintzaile edo langile independentea izango ez balitz, espazioa partekatzen. Coworking du izena lan eredu honek, eta espazioa partekatzetik harago doa.

| IURE EIZAGIRRE |

Iruñeko Fab Lab Coworking-eko sarrerako guneak erlazioak landu eta lan eremuko isilunearekin hausteko aukera ematen die erabiltzaileei. Irudian, Luis Arrieta (ezkerrean) eta Jose Ignacio Cenoz.

AEBETAKO SAN FRANTZISKON du jatorria *coworking*ak, han jarri zuten-eta mota honetako lehen espazioa 2009an. Mundu osora hedatu da ordutik eta gurean ere egin du lekua azken urteetan. Horren erakusle Coworking Spain elkarteak 2013an egindako inkesta batean Iruñea sartu izana *coworking* asko zituzten hirien artean.

Optimus Coworking-ak, adibidez, urte horretan ireki zituen ateak, baina urtebeteren buruan txiki geratu zen eta lekuz aldatzearekin batera jauzi kualitatiboa egin zuen iaz. Egun Iruñeko erdigunean dago eta Fab Lab Coworking du izena. Jose Ignacio Cenozek bertan egiten du lan, berak sortutako Crealider enpresan. 2010ean eratu zuen enpresa eta

Leku irekiak dira coworkingak, bai itxuran bai harremanetan, eta gutxien espero denean sor daitezke norbera garatzen ari den lanaren inguruko elkarrizketak

*coworking*era heldu arte etxetik aritzen zen: “Lan giroa falta nuen, ni bezala bere enpresa eta marka aurrera ateratzeko borrokan ziharduena jendea. *Coworking*ean zure bide berean doan jendea duzu, sinergiak topatzen dituzu, elkarlana, kontaktuak partekatzea, bezeroak, erreferentziak eta informazio praktikoa”. Bere arazo eta poz berdinak izango dituen jendea inguruan izatea asko baloratzen du.

“Hemen egiten dudana lana etxean ere egin nezakeen, baina giroak bereganatu egiten zaitu. Albokoa haserretzen denean kontatu egiten du eta arrakasta duenean ere bai. Zuk ere izan nahi duzu kontatzeko zerbait ona”, dio Agustin Cabanillasek, Zarauzko Don Poliza enpresaren arduradunak. Kontzentrazioa lortzeaz gain, alde ekonomikoa azpimarratzen du, izan ere, herrian bulego bat alokatu beharko balu askoz gehiago ordaindu beharko luke. “Ekintzaile izan nahi baduzu, hasieran ezin duzu gastu askorik izan, jendeak ezagutu, zure proiektuak aurrera egingo duela ikusi eta martxan jarri arte bi urte pasa daitezke eta ezin duzu hilerio 1.800 euroko gastua egin”. Aitortzen du garestia izan balitz ez litzatekeela *coworking*eko lan giroan murgilduko, baina aurren bi urte egingo ditu Zarauzko Bulegoak-en eta hilean 90 euro inguru ordaintzen ditu.

Elkarlanerako guneak

Leku irekiak dira *coworking*ak, bai itxuran bai harremanetan, eta gutxien espero denean sor daitezke norbera garatzen ari den lanaren inguruko elkarrizketak. Horren lekuko izan gara Fab Lab Coworking-en, Cenozean hitzordua egin eta hogeita minuturen bueltan, garatzen ari diren proiektuen berri emateko espazioko beste bi kide elkarrizketara batu zaizkigunean. Pentsa liteke, beraz, euren artean ere naturaltasun berarekin sortzen direla harremanak, baita sinergiak ere.

“Espaziokoak elkarrekin lehian ez aritzen saiatzen gara. Enpresa batek izan dezakeen beharra *coworking*eko beste profesional batek ase dezake”, azaldu du Cenoze. Eta kidea da harreman hori bideratzen duena: “Ni ez naiz aditua kontabilitatean eta bezero batek esaten badit arlo horretaz arduratzeko norbait behar duela, hona etorri eta hemen gai horiek kudeatzen dizkigun pertsona aurkeztuko dio-

dala esaten diot. Egunero berarekin egiten dut lan eta badakit zertan dabilen, konfiantza dut beragan”.

Luis Arrieta Fab Lab Coworking-eko kudeatzaile eta erabiltzailea harago doa sinergiaz jardutean: “Lana ulertzeko modua aldatu eta bezero batek lan-kate bat sor dezan ahalegintzen gara. Adibidez, nik optika batentzat proiektu bat garatzen badut, obraren zuzendaritza Coworkingeko aparejadoreak egin dezala, eta bezeroa gurera ekarri dugunez, Cenoze sare sozialen kudeaketa azter diezaiola eta beste kide bat kontabilitateaz arduratu dadila. Batzuetan lortzen dugu eta besteetan ez”.

Zenbaitetan espazio berean lanean ari direnen artean sortzen dira proiektu berriak. Norbaitek ideia bat badu, ondokoak hori osatzeko falta dena eman dezakeela azaldu du Cenoze: “Abiapuntu horretatik orain garatzen ari diren negozio berriak sortu dira hemen. Eta negozio orokorragoen ideiak daude, guztion artean enpresa edo negozio ildo berri bat sortu ahal izateko”.

Kanpora begira

Elkarrekin erlazionatu eta sareak zabaltzeko hainbat ekintza antolatzen dituzte ereduotan, hala nola, gosariak eta euren proiektuen aurkezpenak. Kanpora begirakoak ere lantzen dituzte eta bertako kideen kontaktuez baliatzen dira horretarako. Ekintza horiek egitasmo berrien sorburu izan daitezke, Fab Lab Coworkingean eratzera doazen ingeleseko elkarrizketa taldeak kasu: “Ingeleseko akademia duen Cenozen kontaktu batek proposatu zigun iaz eta berak ezin izan zuen aurrera eramane taldea, baina orain beste batekin egingo dugu”. Irakasleak ingeleseko akademiako elkarrizketa taldeak Coworkingera eramango ditu eta trukean espazioko kideek elkarrizketa talde bat osatuko dute. Gauza bera egingo dute Nafarroako Ingenieria Sin Fronteras GKEaren kontsumo taldearekin ere. Lokalik gabe geratu dira eta kontsumo taldea Coworkingetik antolatzeko proposatu diete, batetik kontsumo jasangarriagoa ezartzeko eta bestetik espazioko erabiltzaileek otarrak zuzenean jasotzeko aukera izan dezaten. “Horrelako

“Coworkingean zure bide berean doan jendea duzu, sinergiak topatzen dituzu, elkarlana, kontaktuak, bezeroak, erreferentziak eta informazio praktikoa”

Jose Ignacio Ceno

COWORKING

Ezkerrean, Amaia Aragones; Movimiento Es Salud enpresaren bulegotzat erabiltzen du *coworking*a. Jose Ignacio Cenoze (eskuinean) etxean ekin zion enpresentzako sare sozialak kudeatzeko eta online komunikazioko Crealider proiektuari, baina lan giroa faltan nabari zuen.

proiektuek balio erantsia ematen diote espazioari”, uste du Arrietak.

Hala ere, hitzaldiak izaten dira *coworking*ak ezagutzera emateko ekitaldi ohikoena. Iruñeko gunean, esaterako, Esteban Morras Nafarroako Energia Hidroelektrikoa korporazioko –egungo Acciona-Energia– sortzailea izan dute duela egun gutxi enpresa nafarraren sorreraz, ekintzailetzaz eta energia berriktagarrien beharraz hitz egiten. Hitzaldiak irekiak izaten dira eta Morrased jende ugari bildu zuen.

Ekitaldi ireki horietako bati esker ezagutu zuen Amaia Aragonesek Bilbao Eutokia *coworking*a: “Ikastaro bat egin nuen eta nire kabuz lanean hasi behar nuenean planteamenduak konbentzitu egin ninduen, sorkuntzara bultzatzen duelako eta giro ona dagoe-lako”.

Denbora gutxi eman du Movimiento Es Salud enpresa Boluetako espaziotik zuzen-

tzen, 2013an sortu bazuen ere, irailean hartutako amatasun baja tarteko lanera itzuli berria delako. Sinergiezt galdetuta, adierazi du oinarrikoen topatu duela, enpresa eratzeko administrazio kontuetan, baina zenbait zailtasun ere ezagutu ditu: “Honelako lekuetan sinergiak bilatzen dituzu, baina teknologia arloan aritzen ez bazara, bizi garen garaiotan, zaila da”. Heldu berri hitzaldi eta mintegietara joateko aholkatu zioten, jendea ezagutzen zelako, baina “berrikuntzaren munduaz hizketan hasi eta zertaz ari ziren banekiela ziurtat ematen zuten”. Berria izaki, lotsa ematen zion ez zuela ulertzen esateak, bera bezala osasun arloan aritzen den beste ekintzaile batek egoera berean zegoela adierazi zuen arte. Harrezkero, lotsa galdu du eta azken urtean asko ikasi duela aitortu digu.

Bere aurtengo egitasmoen artean dago ekintzak antolatu eta hasieratik ezagutzen dituen Bilbao Eutokiako bilera gela horiek

San Nikolas IKASTOLA

IKASMAILAK (1-16 urte)

- Haurtzaindegia
- HH, LH eta DBH
- Gela Bereziak: txikienezko logelak, psikomotritzitatea, liburutegia, Mundi Lab, laborategia, teknologia, musika, informatika - ADSL (ekipo guztiak internetara konektatuta)

ZERBITZUAK

- Haurtzaindegia laborala (2-5urte): 07.30-18.00
- Jantokia
- Autobusa (Getxo, Berango, Urduliz, Leioa, Areta...)
- Aniztasunari arreta berezia: psikologia, auxiliarrak, terapeutika irakasleak, orientatzailea...
- Liburutegia gidatua
- Eskolazkanpokoak: ingelesa, pianoa, solfeo, baleta, trikita, korala, kirolak...
- Udako eskaintzak: haurtzaindegia, egonaldia, ingelesa ikastaroak...

Arene Azpi 15 · GETXO (Bizkaia) · T 944 305 478 · F 944 305 477 · ikastola@sanikolas.net

Bilbao Eutokiako *coworking*eko gune irekian bulegoko ohiko zerbitzuak dituzte eskura, baita urratsak emateko animo mezuak ere lurrean (ezkerreko argazkian). *Coworking* txiki batetik zuzentzen du Agustin Cabanillasek (eskuinean) Don Poliza aseguru-artekaritzako plataforma eta kidearen bidez ere lana heltzen zaiola ziurtatzen du".

enpresen aurrean ezagutzera emateko erabiltzea.

Zertan aritzen dira?

Amaia Aragoñesen pertzepzioa egiazkoa da: *coworking*a, edo hobe esanda lan eredu honek ari diren langileak teknologiaren munduarekin lotuta daude sarri. Cenzoek dioenez, "halako lekuetan gabiltzanok ohituta gaude teknologiarekin lan egitera, *Smartphone*-a bezalako gailu sinpleetatik hasi eta errealitate areagoturaino". Berak ere teknologia berriei lotuta egiten du lan, Crealider enpresentzako sare sozialak kudeatzeaz eta online komunikazioaz arduratzen baita.

Bilboko *coworking*en nondik norakoak jasotzen dituen *Coworkalari* dokumentalean Paula Garaialde Bilbao Koworking-eko kudeatzaileak esana da sektore sortzaileenak tribuan bizi daitezkeela eta beste sektore batzuek leku aberatsagoetan behar dutela eurentzako

espazioa. "Hori da konpondu beharko genukeen desberdintasunetako bat. Zergatik ez dugu hemen banketxeen mundutik etorri den eta zerbaite egiteko enpresa txiki bat sortu duen inor? Edo abokaturik?", galdetzen du. Egon, badaude, abokatuak bai bederen, baina ez agian diseinatzaile, programatzaile, arkitekto, argazkilaria edo kazetarien proportzio berean.

Cabanillas aseguruetan dabil eta hau ere ez da ohiko sektorea *coworking*etan. 25 urteko esperientzia du aseguru-artekaritzan, baina Don Polizaren bitartez zerbitzu berria eskaintzen du: bezeroak aseguruaren adar teknikoetan espezializatutako aseguru-artekaritzara bideratzeko interneteko plataforma. "Adibidez, badago karabanak eta autokarabanak aseguratzeko espezializatu den aseguru-artekaritza bat. Akordio batera heldu da aseguru-etxe batekin produktu horiek aseguratzeko, denbora jakin batean ibilgailu

Coworkingetik laborategira

IRUÑEKO Fab Lab Coworkingak elkarlan eta fabrikazio digitaleko laborategiaren kontzeptuak batu zituen iaz *coworking* teknologikoa gauzatzeko asmoz. Azken hilabeteetan ahalegin berezia egin dute laborategia garatzeko, lan asko duten arren egiteke. Fab Lab-aren bideragarritasun txostena garatzen ari den Salvador Gomezek kontatu digunez, oraingoz arkitekto eta aparejadoreek maketak egiteko

erabili dute: “Asmoa da makinak profesional eta enpresen esku jartzea beraien prototipoak eta I+Ga hemen gauzatu ditzaten, enpresetan makinak erosi beharrik izan gabe”. Euren eskura izango dituzte arotzeria eta elektronikako oinarriko lanabesak, plotterra eta 3Dko inprimagailua eta eskanerra, besteak beste. Gainera, Fab Laben sarean dagoenez, beste espazio batzuetako makinak erabili eta

makinen sare bat osatu daiteke. Sinergiak ere sortuko dira honetan dihardutenen artean: “Demagun, enpresa batek hemen egiten dituela bere prototipoak eta beste gazte bat antzeko proiektu bat garatzen ari dela. Sartu-irtenean harremana sortuko da eta enpresa horrek norbait kontratatu behar badu, gazte horrengana joko du berarekin hitz egin eta kafea hartzen dutelako”.

3Dko inprimagailua da Fab Labean dituzten tresnetako bat eta Salvador Gomez honekin aritzen da lanean.

kopuru jakin bat bideratuko dizkiola agintzen dio eta trukean prezio merkeagoa lortzen dute aseguruetan. Nik, espezializatutako aseguru-artekaritza horrekin elkarlan akordio bat lortu eta nigana karabana edo autokarabana aseguratzera etortzen direnak haiengana bideratzen ditut. Badakit eurek dutela preziorik onena eta ez dut denborarik galtzen nora bideratu pentsatzen”. Negozioa martxan jarri eta urte eta erdira Hegoamerikarako jauzia egin du, sareak ematen dizkion aukerak aprobetxatuta.

Coworkinga norberaren beharretara egokitu behar da eta Aragonesek, esaterako, bere osasun enpresaren bulegotzat erabiltzen du espazioa: “Bezerekin hitz egiteko edo elkarriketetarako lekua eskaintzen dit”.

Enpresetan osasun programak txertatzea du xede, “oso garrantzitsua delako ariketa fisikoa eta ohitura onak egunerokoan sartzea, langileek bizi-kalitate hobea izan dezaten eta ondorioz errendimendua ere hobea izan dadin”.

Zerbitzuak

Aragonesek lana burutzeko nahikoak ditu Bilbao Eutokiak bere gune irekian eskaintzen dizkion bulegoko ohiko zerbitzuak: mahaia, Internetarako sarbidea, telefonoa, behar diren izapideak egiteko postakutxa, bilera gela erabiltzeko aukera... Gainera, aholkularitza juridiko eta ekonomikoa dute, eta bertako koordinatzaileak beste espazioetakoekin harremana bideratzen du zalantzak argitzeko.

**“Akatsa da horrelako leku
batetik alde egitea, baita dirua
edukita ere. Lehengo lan
egiteko modua amaitu da”**

Agustin Cabanillas

Coworking bakoitzak, ordea, bestelako zerbitzuak izan ditzake bere ezaugarrien edo espezializazioaren arabera, telebista platoak edo 3D inprimagailuak, adibidez.

Erabiliko den ordu kopurura egokitutako tarifak eskaintzen dituzte: lan jardun osokoak edo jardun erdikoak. Hilean 90 eta 250 euro artean kosta daiteke gutxi gorabehera. Aukerak zabaltzen ari dira eta ondorioz, egun edo ordu batzuetarako lekua har daiteke, baita bilera gelak alokatu ere.

Prezioak eta proiektuak modu ezberdinean garatzeko aukerak erakartzen ditu *coworking*etako kide asko, zenbaitek egitasmoak amaitzearekin batera uzten dute espazioa eta beste batzuek negozioa hazitakoan. Aragonesek asmo hori du: “Epe luzera neure lokala eduki nahi dut eta kirol kudeaketaren eta osasun programen administrazioa eraman. Zentroan pilates, muskulu-heziketa eta yoga

eskaini nahiko nituzke. Eta oso handia balitz, dantzako profesionalak hezteko gune txiki bat izan nahiko nuke”.

Cenozek izan du bere negozioa hedatu eta kolaboratzaileraren bat kontratatatzeko aukera, baina *coworking*etik alde egitea baino, lan taldea Fab Lab Coworkingen sartzeara pentsatu zuen: “Mota honetako guneek kolaboratzaile bat, bi edo hiruarekin bertan sartzeko malgutasuna eskaintzen dute”.

Cabanillasek harago begiratu eta etorkizuna halako guneetan eraikiko dela uste du: “Akatsa da horrelako leku batetik alde egitea, baita dirua edukita ere. Enpresak berriro martxan hasten direnean, dena aldatuta egongo da, lehengo lan egiteko modua amaitu da. Jendea nekatuta dago zain egoteaz eta bere kabuz ekiten dio”. Herri bateko *coworking*ean dago bera, eta bi pertsonak soilik osatzen dute espazioa, baina negozio zentro batean egonda, gainerako bulegoetako jendearekin *coworking*ekoaren antzeko harremana sortzen dela azaldu du. “Inoiz ez nukeen pentsatuko Zarautzen horrelako aukerarik izango nuenik, baina aurkitu nuenean niretzako egina zegoela pentsatu nuen. Nik beti esaten dut herrian dagoen gauzarik newyorktarrena dela hau”. ■

GIPUZKOAKO ESKOLA TXIKIAK

eskola, herri eta auzo txikiak bizirik!

ABALTZISKETA	ALTZO	EZKIO - ITSASO	OIKIA
ADUNA	ANGIOZAR	GABIRIA	OLABERRIA
AGINAGA	ARROA	IGELDO	ZERAIN
AIZARNA	BERROBI	IKAZTEGIETA	ZIZURKIL
AIZARNAZABAL	BIDANIA - GOIATZ	ITSASONDO	ZUBIETA
ALBIZTUR	EREÑOTZU	LARRAUL	
ALKIZA	ERREZIL	LIZARTZA	

WWW.ESKOLATXIKIAK.ORG